

Wat krijgen we nu....??

Dd 13-11-2025

Bij het onderhoud van de masten van de 110 kV hoogspanningslijn Steenwijk-Meppel werd door de medewerkers van TenneT een zeer bijzonder waarneming gedaan.

Tot hun verbazing troffen ze een nest aan met 2 jonge raven van 3-4 weken oud. De ouders vlogen al roepend om de mast ter hoogte van het nest toen de klimmer daar in de buurt kwam.

13-11-2025 ravennest met 2 jongen ongeveer 3-3,5 week oud in hsm op lijn Steenwijk-Meppel (foto: TenneT)

Raven die nestelen in een hoogspanningsmast? Ja hoor, dat is eigenlijk niet bijzonder meer. In de jaren dat wij als Ravenwerkgroep Nederland de raven in Nederland volgen kwamen we er zo'n 8-10 jaar geleden achter dat deze soort steeds meer een dergelijke nestplek bezette. In de afgelopen tijd is er bij de ravenmonitorders dan ook meer aandacht voor deze bijzondere nestplek ontstaan en worden elektriciteitslijnen 'uitgelopen'.

We stelden vast dat nestbouw in een hoogspanningsmast vaak gebeurde als er 'iets' was gebeurd met het oorspronkelijke ravennest in het bos. Predatie (boommarter, havik en de laatste jaren oehoe), storm (nest waait uit de boom) of verstoring (boswerkzaamheden, veel 'bezoekers'/fotografen) konden er voor zorgen dat een ravenpaar z'n heil zocht in hetzelfde of volgende jaar op een veiliger plek om (opnieuw) een nest te bouwen. En vaak was dan die veilige plek een hoogspanningsmast (hsm) in de buurt. Immers, op 40-50m hoogte met 360 graden uitzicht en voor boommarters niet te bereiken, is dat een stuk veiliger dan in een boom. Analyse van nestgegevens laat ook zien dat in de jaren 2020-2024 het broedsucces van in hsm broedende raven aanzienlijk succesvoller is dan dat van paren die in bomen broeden. 75-80% Voor hsm-broeders tegen 65-70% voor boombroeders.

Maar wat maakt dan de waarneming op 13-11-2025 van TenneT zo bijzonder??

De tijd van het jaar!!

Raven bouwen hun nest normaliter begin februari en de eileg is omstreeks eind februari/begin maart. De jongen worden na zo'n 3 weken geboren (half/eind maart) en vliegen uit na nog eens 6-7 weken.

In dit geval is er een nest op 13 november gevonden met 2 jongen van ongeveer 3-3,5 week oud.

Dat betekent dat er eileg is geweest eind september/begin oktober!

Dat is extreem laat òf extreem vroeg. Wie zal het zeggen??

Dat dit uitzonderlijk is blijkt wel uit het feit dat in Nederland tot nu toe de laatst bekende eilegdatum van de raaf 9 april is. Dit was zeer waarschijnlijk een vervollegsels. Raven kunnen daartoe overgaan als het eerste legsels mislukt is.

Een snelle scan van de literatuur laat zien dat het ook voor Europa een zeer bijzonder geval is. Glutz von Blotzheim (1993) schrijft over soms nestbouw in het najaar en over 2 succesvolle herfstbroedsels in de UK en in Schotland met een geschatte eileg begin november.

Mogelijk is dit broedsels ook een erg laat nest. Bekend is dat in de bossen die op 2-3 km iets oostelijker van deze plek liggen, het afgelopen jaar een ravenpaar actief is geweest. Ondanks intensief zoeken is er geen nest gevonden.

Toch is dit een heel bijzondere en unieke waarneming.

We zijn heel benieuwd wat het komende seizoen en daarna gaat brengen. Gaat de raaf van vroege broeder verschuiven naar een laat-broeder??

Hans de Vos Burchart

Ravenwerkgroep Nederland

www.ravenwerkgroep.nl

ravenwerkgroep@ziggo.nl